

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-738/16-C

Název právnické osoby vykonávající činnost školy / školského zařízení	Základní škola Protivín, se sídlem 398 11 Protivín, Komenského 238
Sídlo	Komenského 238, 398 11 Protivín
E-mail právnické osoby	zs.protivin@iol.cz
IČ	70986851
Identifikátor	600062180
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Václav Křišťál
Zřizovatel	město Protivín
Místo/místa inspekční činnosti	Komenského 238, 398 11 Protivín
Termín inspekční činnosti	5. až 8. 12. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola Protivín vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Ke dni inspekce navštěvovalo základní školu 411 žáků v 19 třídách (kapacita 780 žáků), z toho 17 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 4 žáci s odlišným mateřským jazykem, školní družinu 119 účastníků ve 4 odděleních (kapacita 140 účastníků), přibližně pětina žáků do školy dojíždí z okolních obcí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola má obecně zpracovanou dlouhodobou koncepci rozvoje, z níž vycházejí konkrétněji zpracované roční plány práce, které podrobněji deklarují cíle směřující k naplňování školních vzdělávacích programů a zohledňují aktuální podmínky školy. Vedení školy vytváří předpoklady pro funkční spolupráci s ostatními pracovníky včetně jejich zapojení do rozhodovacího procesu, systém předávání informací je založen především na každodenním kontaktu se zaměstnanci. Hospitační a kontrolní činnost je plánovitá, ovšem vnitřní hodnocení činnosti školy je spíše formální bez přijímání potřebných opatření.

Ředitel školy organizuje základní i zájmové vzdělávání v souladu s legislativou i podmínkami školy, rezervy jsou však v aplikaci legislativních změn do průběhu vzdělávání a dokumentace školy. Ve školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání s názvem „Tvořivá škola – škola pro radost“ jsou disponibilní hodiny využity napříč všemi vzdělávacími oblastmi, v 7. až 9. ročníku si žáci mohou vybrat volitelné předměty z jazykové oblasti či informatiky. Dělená hodiny matematiky a českého jazyka v 1. ročníku umožňuje individuální přístup při zvládnutí učiva a jeho procvičování. Školní vzdělávací program školní družiny je zpracován jako součást školního vzdělávacího programu základní školy a navazuje na její výchovné a vzdělávací strategie. Stanovuje konkrétní cíle a formy zájmového vzdělávání, témata a projekty jsou rozpracovány do měsíců v celoročním plánu školní družiny, účastníci zájmového vzdělávání mají možnost navštěvovat logopedický a sportovní kroužek. Zájmové vzdělávání spolu s pestrou nabídkou školních kroužků vhodně doplňuje základní vzdělávání a přispívá k všestrannému rozvoji žáků. Uvedené školní vzdělávací programy jsou zveřejněny na přístupném místě ve škole a splňují legislativní podmínky. V průběhu inspekční činnosti byly odstraněny formální nedostatky v požadované dokumentaci (zejména výchovného poradenství), všechny náležitosti požadované legislativou nesplňuje školní řád.

K termínu inspekční činnosti zajišťovalo základní vzdělávání 27 pedagogických pracovníků včetně ředitele a zástupkyně ředitele, zájmové vzdělávání 4 vychovatelky, z nichž dvě současně vykonávají funkci asistentky pedagoga. Všichni splňují podmínky odborné kvalifikace. Vedení školy plánuje a podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, pedagogové se účastní kurzů a seminářů k prohloubení odborných dovedností dle potřeb školy a nabídky vzdělávacích center. Vyučující spolupracují v rámci metodických sdružení a předmětových komisí, rozsah činností je rozdílný v závislosti na charakteru předmětu a aktivitách vyučujících.

Ve školském poradenském systému působí dva výchovní poradci a školní metodik prevence, žádný z nich neabsolvoval příslušné specializační studium. Nerovnoměrné rozdělení kompetencí a rozdílná míra zkušeností pedagogů se odráží v rozdílné kvalitě poskytovaných poradenských služeb, některé dílčí procesy neprobíhají vždy efektivně. Na 1. stupni zajišťuje výchovné poradenství s důrazem na speciální vzdělávací potřeby žáků učitelka pověřená vedením 1. stupně, která má za úkol koordinovat činnost a informovanost učitelů a asistentek pedagoga vzhledem k podpůrným opatřením. Výchovný poradce na druhém stupni

poskytuje pouze kariérové poradenství, péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je delegována na třídní učitele, kterým však chybí systematická metodická podpora. Rezervy jsou i v přenosu informací o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami k jednotlivým vyučujícím. Škola sice identifikuje individuální potřeby žáků při vzdělávání, spolupracuje s odborníky a odbornými pracovišti, ale potřebné výstupy nejsou vždy v souladu s legislativou. Např. dva žáci prvního stupně byli vzděláváni podle původního rámcového vzdělávacího programu upravujícího vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. V průběhu inspekční činnosti byli oba převedeni do vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a jejich individuální vzdělávací plány byly upraveny. Škola má zpracovaný systém poskytování poradenských služeb včetně preventivního programu a strategie předcházení školní neúspěšnosti, která byla adekvátně doplněna v průběhu inspekční činnosti. Škola vhodně uplatňuje strategie prevence rizikového chování, vyhodnocuje rizika a ve spolupráci s externími subjekty realizuje preventivní programy s pozitivním dopadem na výskyt rizikových jevů ve škole.

Odpovídající materiální zázemí pro žáky a učitele je vytvářeno postupnou rekonstrukcí vnějších i vnitřních prostor základní školy a průběžnou modernizací vybavení. Prostorové řešení a vybavení tříd umožňuje organizovat základní i zájmové vzdělávání, prostory tříd a celé školy jsou vhodně motivačně vyzdobeny výtvarnými díly žáků. Školní zahrada, učebny dílen a školní kuchyňky poskytují zázemí pro rozvoj technického vzdělávání. Dvě tělocvičny a venkovní hřiště umožňují podporu rozvoje tělesné zdatnosti žáků, vlastní dopravní hřiště je průběžně využíváno při realizaci dopravní výchovy. Tři samostatné místnosti, herna i další prostory školy poskytují dostatečné zázemí pro činnost školní družiny. Škola se odpovídajícím způsobem věnuje zajištění bezpečného prostředí a prevenci rizik, nastavená pravidla zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví žáků jsou funkční.

Hlavním zdrojem financování je dotace ze státního rozpočtu na vzdělávání včetně prostředků z rozvojových programů MŠMT na zvýšení mzdových prostředků. Jako pozitivum lze hodnotit přístup školy k získávání finančních prostředků z jiných zdrojů, např. prostřednictvím operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost na moderní technologie ve výuce, modernizaci výuky přírodovědných předmětů, rozvoj technických a jazykových dovedností žáků. Provozní náklady hradila škola z příspěvku zřizovatele. Příjmovou stránku hospodaření posilují úplaty za vzdělávání, pronájem sportoviště a bytu. Škola je aktivní při sběru druhotných surovin a zisk z této aktivity je zdrojem dalších příjmů, které využívá pro své potřeby.

Školní stravování je zajišťováno vlastní školní jídelnou v podobě jednoho hlavního jídla. Z přehledu jídelníčků bylo ověřeno, že je žákům poskytována pestrá a rozmanitá strava, dietní stravování není požadováno. Škola vede žáky k dodržování pitného režimu a zapojením do projektu Mléko do škol a Ovoce do škol podporuje snahu o zlepšování stravovacích návyků.

Velmi dobrá spolupráce se zřizovatelem se odráží v postupném zkvalitňování materiálních podmínek. Významná je spolupráce se zákonnými zástupci žáků, kteří mají možnost navštívit výuku v průběhu dne otevřených dveří, škola organizuje společné aktivity, např. poznávací zájezdy pro zájemce z řad učitelů, žáků i rodičů. K předávání informací přispívají i funkční webové stránky a Informační bulletin pro rodiče vydávaný na začátku školního roku. Spolupráce se školskou radou je funkční a probíhá v souladu s legislativou. V oblasti podpory technického vzdělávání škola dlouhodobě spolupracuje se Střední odbornou školou a Středním odborným učilištěm Písek. Úspěšné jsou aktivity pořádané i s dalšími partnery (Policie ČR, Arkáda, o.p.s., atd.), spolupráce s místními organizacemi a spolky vede k upevňování pozitivního vztahu žáků k městu a regionu, kde žijí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledované hodiny byly připravené, jejich cíle se však často zaměřovaly na osvojování vědomostí na úkor rozvoje dovedností a vytváření postojů. Z hlediska použitých metod a forem práce a jejich účinnosti se projevovaly rozdíly, střídání činností a zařazování efektivní skupinové práce a práce ve dvojici, stejně jako průběžné zařazování sebehodnocení či vzájemného hodnocení bylo výraznější na prvním stupni. Vzdělávací strategie, zejména frontální výuka výrazně uplatňovaná na druhém stupni, nevedly vždy k získávání požadovaných klíčových kompetencí, dostatečnému rozvoji jednotlivých gramotností či kritického myšlení. Individuální přístup k žákům s potřebou podpůrných opatření či žákům nadaným včetně diferenciací činností a hodnocení pokroku žáků byl uplatňován na 1. stupni nejen ve třídách s asistentkou pedagoga, ale také při dělené výuce matematiky v 1. ročníku, na druhém stupni se však téměř nevyskytl. Většina vyučujících kladla na žáky jasné a přiměřené požadavky, snažila se je k učení motivovat průběžným hodnocením. Žáci respektovali pokyny učitele a plnili zadané úkoly, dodržování nastavených pravidel a rolí se odráželo v příjemném pracovním klimatu. Vzdělávací obsah byl propojován s reálnými situacemi, výuka byla podporována názornými pomůckami a účelným využitím interaktivní tabule a další didaktické techniky. Značná část vyučujících měla rezervy v nakládání s časem, procvičování učiva byl většinou věnován dostatek prostoru, v závěru hodin ovšem zpravidla chybělo nejen shrnutí důležité pro upevnění nového učiva, ale také zhodnocení průběhu hodiny učitelem či žáky.

Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání přednostně žákům z 1. až 3. ročníku, dalším účastníkům pak nepravidelnou docházku v ranních hodinách a během poledních přestávek. Činnost školní družiny je doplněna o nabídku logopedického a sportovního kroužku. V průběhu hospitací byly činnosti zaměřeny zejména na komunikační a sociální dovednosti i na vhodné využívání volného času. Sezonní projekty a soutěže v zájmovém vzdělávání podporují rozvoj sociálních kompetencí, výtvarné práce účastníků jsou ve velké míře prezentovány v prostorách jednotlivých oddělení.

Vzdělávací proces vhodně rozšiřují aktivity s kulturním, poznávacím a sportovním zaměřením, škola se také zaměřuje na oblast environmentální výchovy, výchovy ke zdraví a zdravému životnímu stylu. K rozvoji komunikačních dovedností, přírodovědné gramotnosti a poznání jiných kultur přispěl mezinárodní projekt Erasmus, jehož součástí byly vzájemné návštěvy žáků a učitelů zúčastněných evropských zemí. Mezipředmětové vztahy uplatnili žáci i při vypracování projektů s přírodovědnou tematikou v anglickém jazyce. Rozvoj jazykové gramotnosti podporuje také nabídka kroužku angličtiny pro žáky 2. ročníku, jazykového kurzu pro žáky 3.–6. ročníku či spolupráce s Goethe centrem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Celkovou úroveň dosahovaných výsledků škola zjišťuje vlastními i externími evaluačními nástroji (např. srovnávací testy na počátku školního roku, testy absolventů ZŠ, čtvrtletní písemné práce, testy a prověrky učiva, testy InspIS SET). Převládá však sumativní hodnocení, při němž není dostatečná pozornost věnována vzdělávacím ani výchovným pokrokům žáků. Přestože škola opakovaně dosahuje ve srovnání se školami stejného typu podprůměrných výsledků vzdělávání, zejména na 2. stupni, nejsou přijímána adekvátní opatření ke zlepšení. Škole se také příliš nedaří poskytovat účinnou podporu neúspěšným žákům a žákům s odlišným mateřským jazykem.

Škola pravidelně sleduje individuální i skupinové výsledky vzdělávání žáků, vyhodnocování výsledků žáků včetně průběžné a celkové klasifikace probíhá zejména na jednáních

pedagogické rady. Celkový průměr klasifikace se ve škole pohybuje kolem 1,62, ve školním roce 2015/2016 prospělo s vyznamenáním na prvním stupni 71,2 % žáků a 28,8 % žáků prospělo, na druhém stupni prospělo s vyznamenáním jen 14,7 % žáků, 82,2 % žáků prospělo a 3,06 % neprospělo (5 žáků). Při udělování výchovných opatření škola postupuje podle školního řádu, současně se snaží uplatňovat pedagogické postupy založené na domluvě a vysvětlování. Z kázeňských opatření ve sledovaném období proto převažují zejména napomenutí třídního učitele, důtky třídního učitele a menší počet důtek ředitele školy. Byly uděleny druhý i třetí stupeň z chování, jimž předcházelo uložení kázeňského opatření. Pozitivem je výrazná převaha pochval jako motivačního nástroje nad udělenými kázeňskými opatřeními. Přestože se škola dlouhodobě snaží řešit problematiku neomluvené absence žáků, v loňském školním roce bylo vykázáno 98 neomluvených hodin. K řešení závažnějších výchovných problémů jsou obvykle svolávána jednání výchovné komise, často však bez přítomnosti zákonných zástupců. Z jednání jsou pořizovány záznamy, které byly považovány za individuální výchovné plány, neobsahují však konkrétní opatření ani není následně vyhodnocována jejich účinnost.

Žáci se studijními předpoklady nebo specifickým nadáním se pravidelně zapojují do soutěží a olympiád vědomostního, uměleckého i sportovního zaměření, ve kterých dosahují dobrých výsledků a umístění v okresních kolech.

Závěry

Hodnocení vývoje

- V uplynulém období se škola zapojila do projektů podporujících rozvoj jazykové gramotnosti a technického vzdělávání.
- Od poslední inspekční činnosti se podařilo rekonstrukcí a modernizací školních prostor a materiálně technického vybavení zlepšit podmínky vzdělávání pro žáky i učitele.
- Rezervy zůstávají v oblasti vytváření příležitostí pro aktivní učení žáků a v oblasti hodnocení sledujícího vzdělávací pokrok žáků.

Silné stránky

- Podpora výuky cizích jazyků prostřednictvím projektů a dalších mimoškolních aktivit posiluje rozvoj jazykové gramotnosti.
- Aktivní spolupráce s vnějšími regionálními partnery a zapojení do společenského života města přispívá ke zvyšování kvality pedagogického procesu, rozvíjí pocit sounáležitosti žáků s obcí a regionem.
- Zajištění logopedické péče žákům přímo ve škole napomáhá lépe odhalovat a řešit jejich individuální potíže.
- Estetické a podnětné prostředí školy, na němž se významně podílejí práce žáků, přispívá k rozvoji osobnosti žáků.
- Sezonní projekty a soutěže v zájmovém vzdělávání významně podporují rozvoj sociálních kompetencí.

Slabé stránky

- V průběhu vzdělávání se upřednostňuje učivo před rozvojem klíčových kompetencí a funkčních gramotností, škola především na 2. stupni nevyužívá v dostatečné míře pestřejší formy a metody práce směřující k větší aktivitě žáků.
- Škola opakovaně dosahuje podprůměrných výsledků vzdělávání zejména na 2. stupni ve srovnání se školami stejného typu, s výsledky vzdělávání nepracuje účelně směrem k přijetí odpovídajících pedagogických opatření.
- Při hodnocení žáků není zejména na 2. stupni věnována průběžná pozornost oblasti sebehodnocení a vzájemného hodnocení.
- Nastavení poradenského systému není efektivní, podpůrná opatření nejsou vždy poskytována všem potřebným a podle doporučení školských poradenských zařízení.
- Nedůsledná aplikace legislativních změn se promítá do kvality průběhu vzdělávání i dokumentace školy, školní řád základní školy vykazuje řadu dílčích nedostatků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zajistit účinnost školního poradenského systému, důsledněji vyhodnocovat dodržování doporučení školských poradenských zařízení při výuce a hodnocení žáků, poskytovat podporu všem žákům, kteří ji potřebují.
- Na 2. stupni více využívat metody a formy aktivního učení k podpoře klíčových kompetencí, důsledně vést žáky k vzájemnému hodnocení a sebehodnocení.
- Výsledky interního i externího hodnocení účelně využívat pro posuzování kvality výstupů vzdělávání a přijímat odpovídající opatření ke zlepšení.
- Legislativní změny důsledně promítat do průběhu vzdělávání i do dokumentace školy.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 10. 10. 2002 včetně dodatků platných ke dni inspekce
2. Rozhodnutí o zápisu do školského rejstříku a jeho změnách vydané MŠMT, čj.26603/2006-21 s účinností od 1. 1. 2007
3. Potvrzení ředitele ve funkci s účinností od 1. 8. 2012
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Tvořivá škola – škola pro život platný od 1. 9. 2016
5. Školní vzdělávací program školní družiny s platností od 1. 9. 2016
6. Školní řád pro žáky ZŠ Protivín bez data účinnosti
7. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2016
8. Rozhodnutí ředitele školy ve správním řízení, námátkově spisy spisová značka P/8/1/16, Z/22/4/16, O/159/67/16, Ú 310/85/16, I/282/87/16
9. Zápisní lístky do školní družiny pro školní rok 2016/2017
10. Přehled výchovně-vzdělávací práce školní družiny ve školním roce 2016/2017
11. Roční plán práce školní družiny pro školní rok 2016/2017
12. Docházkový sešit (evidence žáků nepravidelně navštěvujících školní družinu) pro školní rok 2016/2017
13. Rozvrh školní rok 2016/2017 platný od 1. 9. 2016

14. Organizační řád včetně organizačního schématu platný od 1. 1. 2007
15. Koncepce školy od roku 2005
16. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2015/2016 a 2016/2017
17. Plány školy školního roku 2016/2017
18. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017
19. Třídní knihy školní roky 2015/2016, 2016/2017
20. Zápisy metodického sdružení 1. stupně a předmětových komisí 2. stupně ze školního roku 2015/2016 a 2016/2017 ke dni inspekce
21. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2016/2017
22. Výroční zpráva za školní rok 2014/2015 a 2015/2016
23. Kompletní dokumentace výchovného poradenství včetně individuálních vzdělávacích plánů a programu poradenských služeb
24. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosažené odborné kvalifikaci)
25. Dokumentace týkající se školního stravování
26. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knihy úrazů
27. Ekonomická dokumentace školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy / školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Renata Pechoušková, školní inspektorka

Mgr. Renata Pechoušková v. r.

Mgr. Bc. Jana Cipínová, školní inspektorka

Mgr. Bc. Jana Cipínová v. r.

Mgr. Ludmila Hadravová, školní inspektorka

Mgr. Ludmila Hadravová v. r.

Ing. Jana Kotyzová, školní inspektorka

Ing. Jana Kotyzová v. r.

Bc. Marie Řežábková, kontrolní pracovnice

Bc. Marie Řežábková v. r.

V Českých Budějovicích 29. 12. 2016

Datum a podpis ředitele školy / školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Václav Křišťál, ředitel školy

Mgr. Václav Křišťál v. r.

V Protivíně 17. 1. 2017